

USLOVI ZA KOMBINOVANO OSIGURANJE ELEKTRONSKIH RAČUNARA, PROCESORA I SLIČNIH UREĐAJA

DA BI BILO
JASNIJE

BITNA
DOKUMENTA

SKREĆEMO
VAM PAŽNJU

POSEBNO
VAŽNO

OSIGURANA
SUMA PREMIJA

Uvodne napomene

Član 1

- (1) Predmet osiguranja čine elektronski računar i slični uređaji sa opremom, pomoćne mašine, klima i energetske uređaje i instalacije (u nastavku računari) i procesni elektronski računari.
- (2) Samo ako je ugovorom o osiguranju dogovoreno i obračunata odgovarajuća premija, predmet osiguranja takođe mogu biti:
  - 1) materijalna vrijednost nosača spoljnih podataka (npr. magnetne trake i diskovi);
  - 2) vrijednost podataka na nosačima podataka;
  - 3) troškovi za najam drugog računara.
- (3) Po ovim Uslovima nisu predmet osiguranja:
  - 1) djelovi računara i sličnih uređaja, koji se brzo troše pa ih je zato potrebno češće mijenjati (cijevi, osigurači, remeni, filteri, alat koji se mijenja, iglice štampača, čekići, noževi za bušenje papirne trake i kartice, senzorske četkice i sl.);
  - 2) mediji za pogon, održavanje i čišćenje (gorivo, ulje, hemikalije i sl.);
  - 3) troškovi koji nastaju na pisanim spoljnim podacima (podaci na nosačima podataka) zbog pogrešnog ili manjkavog programiranja, bušenja, ulaganja, upisivanja i brisanja.

Osigurane opasnosti

Član 2.

- (1) Osiguranje pokriva, u obimu koji je utvrđen ovim Uslovima, uništenje ili oštećenje osiguranih stvari zbog sljedećih osnovnih opasnosti: požara, udara groma, eksplozije, oluje, grada, djelovanja vode i pare, pada letjelice, manifestacije i demonstracije, klizanja tla, odronjavanja zemljišta, sniježne lavine, loma mašina, provalne krađe, razbojništva.
- (2) Ako se posebno ugovori i obračuna dodatna premija, osiguranje pokriva i gubitak podataka na nosiocima (podataka) zbog opasnosti navedenih u stavu (1) ovog člana i usljed lomljenja (uništenja) ili gubitka nosioca podataka za vrijeme prenosa iz jednog centra u drugi ili usljed brisanja zbog djelovanja magnetskog polja ili sličnih uticaja u koje može dospjeti nosilac podataka.
- (3) Osiguranje pokriva, u obimu koji je utvrđen ovim Uslovima, štetu do koje je došlo jer su osigurane stvari odnijete, uništene ili oštećene prilikom provale ili razbojništva, odnosno prilikom pokušaja tih radnji.
- (4) Ukoliko se posebno ugovori i prema Posebnim uslovima za osiguranje imovine od opasnosti zemljotresa obračuna dodatna premija, osiguranje pokriva i štete od dopunskog rizika zemljotresa, čiji je obim opasnosti definisan u Članu 3. pomenutih uslova. Zemljotres mora biti seizmografski registrovan.

Opasnosti (rizici) koji nisu obuhvaćeni osiguranjem

Član 3.

- (1) Osiguravač nije u obavezi:
  - 1) za posredne štete u vezi sa nastalim osiguranim slučajem (gubitak zarade, prekid rada, kazne i sl.);
  - 2) za štete koje nastaju u garantnom roku i koje mora naknaditi proizvođač ili prodavac, ako njihovo jemstvo nije sporno;
  - 3) za štete zbog ogrebotina na nosiocima podataka i podacima na njima koje nastanu kod rada računara, osim ako je šteta posljedica loma mašine;
  - 4) za štete na podacima zbog nemara.

Obim opasnosti od požara i udara groma

Član 4.

- (1) Požarom se smatra vatra nastala izvan određenog ložišta ili vatra koja je ovo mjesto napustila i sposobna je da se dalje širi svojom vlastitom snagom.
- (2) Ne smatra se da je nastupio požar i osiguravač nije obavezan da plati naknadu ako je osigurana stvar uništena ili oštećena usljed izlaganja korisnoj vatri ili toploti zbog obrade, prerade ili zbog drugih namjera.
- (3) Osiguranje obuhvata i štete koje na osiguranim stvarima prouzrokuje grom djelovanjem snage ili toplotom, kao i štete od udara predmeta srušenih gromom.
- (4) Osiguranje obuhvata i štete zbog osmuđenja, dima, čađi i nagorjelosti, kao posljedice požara ili udara groma.

Obim opasnosti eksplozije

Član 5.

- (1) Eksplozijom se smatra iznenadno ispoljavanje sile, zasnovano na težnji pare ili gasova da se prošire. Eksplozijom posuda pod pritiskom (kotlova, cijevi i sl.) smatra se samo kada su zidovi posuda u tolikoj mjeri razoreni da nastupi trenutno izjednačenje unutrašnjeg i spoljašnjeg pritiska.
- (2) Osiguranjem nijesu obuhvaćene štete usljed:
  - 1) miniranja koje se obavlja u okviru djelatnosti osiguranika ili usljed miniranja u okviru dozvoljene djelatnosti trećih lica;
  - 2) probijanje zvučnog zida;
  - 3) djelovanje nuklearne energije.

Obim opasnosti oluje

Član 6.

- (1) Olujom se smatra vjetar brzine 17, 2 metara u sekundi odnosno 62 kilometara na čas (jačina 5 stepeni po Boforovoj skali). Smatraće se da je duvao vjetar ove brzine u kraju gdje se nalazi osigurana stvar ako je vjetar lomio grane i stabla ili oštetiо redovno održavane građevinske objekte.
U slučaju sumnje, osiguranik mora dokazati brzinu vjetra izvještajem hidrometeorološke službe.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene samo štete koje nastaju usljed neposrednog djelovanja oluje ili neposrednog udara predmeta oborenih ili nošenih olujom.
- (3) Osiguranjem od oluje nijesu obuhvaćene štete:
  - 1) od prodiranja kiše, snijega ili drugih nanosa kroz otvoren prozor ili druge otvore koji postoje na zgradi, osim ako su otvori nastali od oluje;
  - 2) od kiše i drugih padavina na stvarima smještenim na slobodnom prostoru, pod nastrešnicama i ostalim otvorenim zgradama;
  - 3) na stvarima u zgradi koja nije bila izgrađena prema načinu gradnje uobičajenom u tom mjestu, ili koja je slabo održavana ili je dotrajala.

Obim opasnosti djelovanja vode i pare

Član 7.

- (1) Osiguranjem su pokrивene štete od neposrednog djelovanja vode i pare.

Obim opasnosti grada

Član 8.

- (1) Osiguranjem su obuhvaćene štete od uništenja, odnosno oštećenja osiguranih stvari koje prouzrokuje grad svojim udarom. Obuhvaćene su i štete od prodiranja grada i kiše kroz otvore nastale od padanja grada.

Obim opasnosti pada i udara letjelice

Član 9.

- (1) Padom vazdušne letjelice, u smislu ovih Uslova, smatra se pad vazdušne letjelice ako je od neposrednog udara vazdušne letjelice ili njenih djelova, osigurana stvar uništena ili oštećena.

Obim opasnosti manifestacije i demonstracije

Član 10.

- (1) Manifestacijom ili demonstracijom se smatra organizovano ili spontano javno ispoljavanje raspoloženja grupe građana.
- (2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj ako je osigurana stvar uništena ili oštećena na bilo koji način djelovanjem manifestanata ili demonstanata (razbijanje, rušenje, demoliranje, paljenje i sl.).

Obim opasnosti klizanja tla

Član 11.

- (1) Osiguranje obuhvata štete usled klizanja zemljine površine na kosim terenima sa jasnim manifestacijama lomova na površini tla i srozavanja, koji s pojavom jakih deformacija i širokim pukotinama na građevinskim objektima nastaju u kratkom periodu.
- (2) Osiguranjem od klizanja tla nijesu obuhvaćene štete:
  - 1) od geološkog klizanja tla, ako je tlo na kome se nalazi osiguranikov građevinski objekat već počelo geološki da klizi u trenutku zaključenja osiguranja;
  - 2) od klizanja tla prouzrokovanog djelatnošću čovjeka (npr. usljed usjecanja tla i sl.);
  - 3) od slijeganja tla (ulegnuća);
  - 4) od laganog geološkog klizanja tla koje se ispoljava u manjim pukotinama na građevinskim objektima.
- (3) Osiguranjem nijesu obuhvaćeni troškovi za saniranje tla.

Obim opasnosti odronjavanja zemljišta

Član 12.

- (1) Odronjavanjem se smatra otkidanje i pad materijala kao geološke pojave.
- (2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj samo ako je materijal koji se odronio, udario na osiguranu stvar i uništio je ili ošteti.
- (3) Osiguravač nije obavezan da naknadi troškove za otklanjanje uzroka nastajanja odronjavanja.

Obim opasnosti sniježne lavine

Član 13.

- (1) Osiguranjem su obuhvaćene štete usljed klizanja sniježne mase koja se otkida sa planinskih strana.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene i štete prouzrokovane djelovanjem vazdušnog pritiska od sniježne lavine.

Obim opasnosti loma mašina

Član 14.

- (1) Osiguranje obuhvata štete usljed:
  - 1) greške u konstrukciji, materijalu i izradi;
  - 2) djelovanje električne struje (kratkog spoja, prekomjerne jačine struje, atmosferskog i drugog napona, njihanja frekvencije, električnog luka i sl.);
  - 3) mraza i vrućine;
  - 4) zatajivanja uređaja za zaštitu ili regulaciju, kao i uređaja za automatsko upravljanje, koja je sastavni dio mašine ili uređaja;
  - 5) pada, prevrtanja, iskliznuća osigurane stvari, udara ili pada drugog predmeta na osiguranu stvar ili u nju.
- (2) Osiguranje ne pokriva uništenje ili oštećenje osiguranih stvari usljed:
  - 1) nedostataka ili grešaka koje su postojale u trenutku zaključenja osiguranja, a ti su nedostaci ili greške bili, ili su morali biti, poznati osiguraniku ili licu odgovornom za pogon;
  - 2) neposredne posljedice trajnih uticaja hemijskih, toplotnih, atmosferskih ili mehaničkih uslova smještaja i rada (korozije, oksidacije, zračenja, starenja, prekomjerne vibracije i sl.);

- 3) bržeg trošenja, ali pokrivena je šteta koja nastaje na drugim djelovima osigurane mašine ili uređaja, kao posljedice bržeg trošenja;
- 4) opterećenja ili naprezanja mašina, mašinskih i električnih uređaja i instalacija preko granica njihovih propisanih kapaciteta;
- 5) nedovoljnog investicionog održavanja;
- 6) stavljanja u pogon prije konačne popravke;
- 7) montaže ili probnog pogona ili probnog rada;
- 8) povrede zakonskih i tehničkih propisa i pravila tehničke eksploatacije osiguranih stvari i zaštitnih mjera.

Obim opasnosti provalne krađe i razbojništva

Član 15.

- (1) Osiguranjem je obuhvaćena šteta do koje je došlo ako su osigurane stvari odnijete, uništene ili oštećene prilikom provalne krađe ili razbojništva, odnosno prilikom njihovog pokušaja.
- (2) Od rizika provalne krađe stvari su osigurane samo za vrijeme dok se nalaze u zatvorenim i zaključanim prostorijama.
- (3) Provalnom krađom smatra se krađa čiji izvršilac:
  - 1) provali u zaključane prostorije u kojima se nalaze osigurane stvari (mjesto osiguranja) razbijanjem ili obijanjem vrata, prozora ili provaljivanjem tavanice, zidova i podova;
  - 2) otvori zaključane prostorije lažnim ključevima ili kojim drugim sredstvom koje nije namijenjeno redovnom otvaranju;
  - 3) neprimjetno se uvuče u mjesto osiguranja, sakrije se u njemu i izvrši krađu u vrijeme kad je mjesto osiguranja bilo zaključano;
  - 4) uđe u mjesto osiguranja kroz otvor koji nije za to određen savladavajući prepreke koje onemogućavaju ulazak bez napora;
  - 5) otvori mjesto osiguranja pravim ključem ili njegovim duplikatom ako je do ključa došao jednom od ranije spomenutih radnji, u alinejama 1)-4) ovog stava, ili razbojništvom.
- (4) Osiguranje obuhvata i štete do kojih je došlo usljed obične krađe ugrađenih i pričvršćenih dijelova opreme računara i ostalih uređaja.
- (5) Razbojništvom se smatra oduzimanje osiguranih stvari upotrebom sile ili ugrožavanje, s opasnošću po život ili zdravlje osiguranika, odnosno radnika koji obavljaju njihovo zanimanje na mjestu gde se nalaze osigurane stvari. Smatra se da postoji upotreba sile i kad su upotrijebljena sredstva za onemogućavanje otpora.

Vrijednost osigurane stvari

Član 16.

- (1) Vrijednost osigurane stvari je nabavna cijena nove stvari uvećana za troškove montaže i umanjena za iznos izgubljene vrijednosti zbog istrošenosti i ekonomske zastarjelosti, ako ugovorom o osiguranju drugačije nije dogovoreno.
- (2) Vrijednost osiguranih podataka na nosačima podataka je iznos koji za svaki nosač podataka sporazumno određuju osiguranik i osiguravač.
- (3) Vrijednost osiguranih podataka na nosačima za koje postoje dvojnici, odnosno isti zapisi podataka na drugom mjestu je trošak, koji je potreban za presnimavanje tih podataka.

Mjesto osiguranja

Član 17.

- (1) Osigurane su samo stvari navedene u polisi, koje su na području pogona osiguranika na istom mjestu i za vrijeme kad su montirane i spremne za rad, kad se nalaze u pogonu, kad se demontiraju i montiraju zbog popravke (remonta) i za vrijeme popravke u radionici osiguranika, kada se prevoze zbog čišćenja, popravke ili premještanja na drugo mjesto, ali najviše 15 kilometara od mjesta gdje rade, i za vrijeme kada su date u zakup ili u zajam ukoliko rade u uslovima i služe namjeni za koju su projektovane i izrađene.
- (2) Osiguranje ne važi za vrijeme dok je osigurana stvar na sajmu ili na izložbi i na prevozu van područja pogona, odnosno na prevozu više od 15 kilometara izvan područja pogona.
- (3) Stvari su takođe osigurane kada se u cijelosti premjeste na drugo mjesto na teritoriji Crne Gore.
- (4) Ako su osigurani podaci ili nosioci podataka, mjesto osiguranja mora se navesti u polisi. U svakom slučaju, osiguranje je ograničeno na teritoriju Crne Gore.

Član 18.

- (1) Visina naknade iz osiguranja utvrđuje se u slučaju:
  - 1) uništenja osigurane stvari – prema vrijednosti osigurane stvari u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, umanjenoj za vrijednost ostatka;
  - 2) oštećenja osigurane stvari – u visini troškova popravke u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, umanjениh za izgubljenu vrijednost stvari usljed istrošenosti, starosti i ekonomske zastarjelosti i za vrijednost ostatka. Kao troškovi popravke smatraju se takođe troškovi demontaže i montaže, kao i nužni prevozni troškovi.Ako se prilikom popravke oštećene stvari njeni dijelovi zamijene novim kod obračuna štete uzima se u obzir umanjenje vrijednosti zamijenjenih dijelova usljed istrošenosti, starosti i ekonomske zastarjelosti, ako ugovorom o osiguranju nije drugačije ugovoreno i obračunata dodata vrijednost. Kod štete se ne uzimaju u obzir troškovi koji su nastali u toku popravke zbog poboljšanja, usavršavanja i drugih promjena na osiguranoj stvari.
- (2) Smatra se da je stvar uništena, pa se usljed toga šteta obračunava po alineji 1) prethodnog stava, ako bi troškovi popravke dostigli vrijednost koju je stvar imala na dan nastanka osiguranog slučaja, umanjena za vrijednost ostatka.
- (3) Ostaci uništenih ili oštećenih stvari ostaju osiguraniku i obračunavaju se prema tržišnoj cijeni u vrijeme nastanka osiguranog slučaja i prema stanju u kakvom su bili odmah poslije nastanka osiguranog slučaja.
- (4) Štetu zbog gubitka podataka na nosačima podataka koja nastane djelovanjem osiguranih opasnosti obračunava se prema osiguranoj vrijednosti, odnosno prema troškovima koji su u vrijeme nastanka osiguranog slučaja potrebni za obnovu podataka na nosačima. Najveći iznos do koga osiguranik ima pravo prilikom osiguranog slučaja je, za svaki nosač podataka, suma osiguranja (osiguranje na „prvi rizik“). Kod nosača podataka koji imaju dvojnike, štete se obračunavaju prema osiguranoj vrijednosti.
- (5) Osiguravač nije u obavezi da naknadi vrijednost cijelog uređaja ni kad se oštećeni dio ne može popraviti (ako je, na primjer, izrađen u inostranstvu ili se više ne proizvodi). Osiguravač je tada obavezan da isplati vrijednost oštećenog dijela u razmjeri učešća vrijednosti tog dijela prema vrijednosti cijelog uređaja.
- (6) Veći troškovi popravke za prekovremeni noćni rad i praznični rad, kao i brzi prevoz, naknađuju se samo ako je to dogovoreno ugovorom o osiguranju i obračunata dodatna premija.
- (7) Za vrijeme zastoja u radu računara usljed oštećenja osiguranom opasnošću, osiguravač će naknaditi troškove za najam drugog računara, ako je ugovorom o osiguranju tako dogovoreno. Troškovi za najam naknađuju se najviše do ugovorenog iznosa, odnosno ugovorenog trajanja osiguranja.
- (8) U svakom štetnom događaju – osiguranom slučaju, obračunata naknada iz osiguranja umanjuje se za 10%, ukoliko se drugačije ne ugovori, sa minimalnim i maksimalnim fiksnim iznosom koji se utvrđuje na sljedeći način:
  - 1) fiksni iznosi učešća u štetama uvećavaju se 31. decembra svake godine na osnovu rasta cijena na malo proizvođača proizvoda u proteklih 12 mjeseci.
  - 2) odluku o uvećanju fiksnih iznosa u štetama donosi nadležni organ osiguravača.
  - 3) fiksni iznosi učešća u štetama utvrđeni na početku godine koriguju se svakog mjeseca, u tekućoj godini osiguranja, koeficijentom promjene rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda u proteklom periodu.
- (9) Kod osiguranja troškova za najam drugog računara, franšiza se ugovara od slučaja do slučaja za određeni vremenski period i ne može se otkupiti.

Naknada troškova

Član 19.

- (1) Na ime troškova učinjenih za raščišćavanje i rušenje u vezi sa nastalim osiguranim slučajem na osiguranoj stvari, osiguravač naknađuje nužne izdatke za raščišćavanje i rušenje najviše do 2% od sume osiguranja odnosno od stvarne vrijednosti oštećene stvari kod osiguranja na svakovremenu stvarnu vrijednost. U troškove raščišćavanja spadaju nužni izdaci za raščišćavanje i čišćenje mjesta na kome je šteta prouzrokovana, kao i izdaci za odvoz ogorina, šteta i mulja do najbližeg mjesta dozvoljenog istovara. U troškove rušenja spadaju nužni troškovi koje ugovarač osiguranja ima poslije nastanka osiguranog slučaja za rušenje preostalih oštećenih, neupotrebljivih dijelova i njihovo odnošenje do najbližeg dozvoljenog mjesta istovara.
- (2) Osiguravač je dužan da nadoknadi troškove, gubitke, kao i druge štete prouzrokovane razornim pokušajem da se otkloni neposredna opasnost nastupanja osiguranog slučaja, kao i pokušajem da se ograniče njegove štetne posljedice, čak i ako su ti pokušaji ostali bez uspjeha. Ako osiguranik ne ispunji svoju obavezu sprječavanja osiguranog slučaja ili obaveze spasavanja, a za to nema opravdanja, obaveza osiguravača smanjuje se za onoliko koliko je nastala veća šteta zbog tog neispunjenja.
- (3) Ukupna naknada na ime troškova iz stava (1) ovog člana i na ime naknade iz osiguranja (Član 18) ne može premašiti sumu osiguranja, odnosno stvarnu vrijednost štetom pogođene stvari. Troškove iz stava (2) ovog člana osiguravač je dužan da nadoknadi čak i ako zajedno sa nadoknadom štete od osiguranog slučaja prelaze sumu osiguranja. Nužni troškovi za otklanjanje i smanjenje štete učinjeni po nalogu osiguravača naknađuju se i kada zajedno sa naknadom iz osiguranja (Član 18) premašuje sumu osiguranja.

- (4) U slučaju podosiguranja, troškovi za raščišćavanje, rušenje, naknađuju se u istoj srazmjeri kao i naknada iz Člana 18, osim u slučajevima iz stava (2) ovog člana i kad su ti troškovi učinjeni po nalogu osiguravača.
- (5) Osiguravač nije obavezan da naknadi troškove za otklanjanje uzroka šteta, kao i troškove intervencije vatrogasnog društva ili drugih organizacija čija je dužnost, prema karakteru poslovanja da besplatno pružaju pomoć kad nastane osigurani slučaj.

Ograničenje obaveza po osnovu drugih osiguranja

Član 20.

- (1) Ako je osiguranik zaključio i neka druga osiguranja za stvari osigurane po ovim Uslovima, u slučaju štete naknada će se isplatiti po osnovu tih drugih osiguranja. Iz osnova osiguranja elektronskih računara i sličnih uređaja, naknada će se isplatiti samo u slučaju kad pokriće po tim drugim osiguranjima nije bilo dovoljno, i to do sume nepokrivenog dijela štete.

Važnost Opštih uslova za osiguranje imovine

Član 21.

- (1) Ako nijesu u suprotnosti sa ovim Uslovima na osiguranja zaključena po ovim Uslovima, primjenjuju se i Opšti uslovi za osiguranje imovine.

Datum početka primjene 27.02.2008. godine.